

SEDANJI VOLILNI SISTEM SPROŽA NEGATIVNO KADROVSKO SELEKCIJO(!)

NEGATIVNA SELEKCIJA SLOVENSКИH POLITIKOV

Uvodna informacija:

Bil sem sicer povabljen v razpravo o volilni zakonodaji na TV 3, pa so me zadržali virusi. Pa mi nekako ni žal, saj se je izkazalo, da smo namesto korektne razprave doživeli umazano manipulacijo gospe Simone Kustec Lipicer, katere cilj je bil diskreditirati predlog novega Zakona o volitvah v DZ (Mihelčič-Kristan-Pintarjev predlog), ki ga je v zakonodajni postopek vložil ZDUS že marca 2013 s 5.700 podpisi.

Ker vem, da mediji ne bi objavili nobenega protesta proti taki manipulaciji ali dokazovanju, da je gospa Simona ves čas navajala pol-resnice (te so v politiki vselej cele laži!), sem se odločil, da tu objavim svoj prispevek v to razmišljanje. Navedel bi lahko vrsto razlogov, zakaj bi bilo potrebno sedanjo volilno zakonodajo spremeniti (neustaven sistem, bele lise, neuravnotežena opredelitev možnosti kandidiranja med političnimi strankami in civilno družbo, dejstvo, da je v DZ samo 42 poslancev, ki so »zmagali« v svojih volilnih okrajih, itd), odločil pa sem se, da opozorim le na NEGATIVNO SELEKCIJO, ki jo ta sistem sproža in zaradi katere lahko v DZ pridejo taki ljudje, kot je omenjena gospa, ki sramoti politični diskurz.

SEDANJI VOLILNI SISTEM SPROŽA NEGATIVNO KADROVSKO SELEKCIJO

(Izveček iz daljše sociološke analize)

1.

Naj za začetek še enkrat spomnim: volilni sistem, ki ga imamo danes, je nastal nekako v naglici leta 1992. Takrat smo ga sprejeli s prepričanjem, da je narejen za »enkratno uporabo« in da ga bomo že v prvem mandatu spremenili. Pa ga nismo in tudi naš predlog leta 1996 je bil zmanipuliran.

Takrat, ko je sedanji volilni sistem nastajal, je bila slovenska demokracija še mlada. Politične stranke so šele nastajale in verjeli smo, da je večstrankarski sistem sinonim in skoraj garancija za demokracijo. Nedvomno je pomenil dodano vrednost v politiki, saj ni mogoče zanikati, da je bolj demokratično, če kandidate za poslance zbira in predlaga pet-šest strank, kot ena sama.

2.

Vendar se je od takrat mnogo tega spremenilo. Politične stranke so postale tako močne, da v celoti obvladujejo politično prizorišče in tako upravičeno govorimo o strankokraciji. Ali celo o tem, da so se stranke polastile vseh vzvodov oblasti in vseh kadrovskih nominacij, kar jim omogoča upravljanje države v svojem parcialnem interesu. Ker so si prilastile tudi nadzor, lahko v času svojega vladanja zanemarjajo vso kazensko zakonodajo (ali jo oblikujejo po svojih interesih, kar se je dogajalo zadnjih 20 let!), vsa etična načela in preko podrejenih medijev manipulirajo s civilno družbo oz državljani.

To jim je uspelo, ker obvladujejo volilni sistem in nadzorujejo vstop posameznikov v odločevalske funkcije.

Poglejmo podrobneje, kako to poteka.

3.

Sedanji volilni sistem je naravnan tako, da praktično daje možnosti za izvolitev v DZ samo tistim, ki kandidirajo na kandidatnih listah večjih političnih strank. Samo te nastopajo v vseh volilnih okrajih in samo te lahko zberejo sredstva za predvolilne aktivnosti na celotnem ozemlju države ter eventualno zadostijo zahtevi, da morajo na ozemlju celotne Slovenije zbrati vsaj 4% volilnih glasov (volilni prag).

To je preprosto dejstvo, ki ga dobro poznajo vsi, ki jih tovrstna politična kariera, torej »poslanstvo« v DZ, vsaj približno zanima.

4.

Obrnimo zdaj zorni kot opazovanja in pogledimo, kako to zgleda v razmisleku nekoga, ki ga politična kariera vsaj malo mika.

Če upoštevamo dejstvo, da so politične stranke danes skoraj brez ugleda in uživajo minimalno zaupanje državljanov oz. volivcev, se moramo vprašati, kakšen je povprečni profil človeka, ki se leto ali dve pred volitvami odloči, da se bo vključil v določeno stranko in si poskušal s svojo aktivnostjo in obnašanjem v stranki priboriti nominacijo na njeni kandidatni listi za prihajajoče volitve? To je toliko bolj pomembno vprašanje, če dodamo, da je danes tudi poklic »politika« prej negativno kot pozitivno obeležje.

Odgovor na to vprašanje je razmeroma preprost, je pa do te mere neprijeten, da bom z njim deležen številnih zamer in kritik (pravkar) izvoljenih poslancev, zlasti, če bodo te ugotovitve razumeli preveč osebno.

5.

Nedvomno gre v prvi vrsti za človeka, ki ni v celoti predan dosedanjemu delu, službi ali karieri. Torej gre za človeka, ki je v svoji profesiji razmeroma neuspešen oz v njej ne vidi dolgoročne perspektive, ki bi ustrezala njegovim ambicijam. Poslovno, znanstveno,

umetniško uspešen človek se le s težka odloči za vstop v politično stranko. Izvolitev je namreč nezanesljiva, angažiranje v strankinih aktivnostih pa zahteva kar precej časa in podrejanja.

Druga značajska lastnost, ki je mogoče še odločilnejša, je njegova vodljivost. Človek, ki se odloči, da bo vstopil v določeno politično stranko z namenom, da si pribori mesto na njeni kandidatni listi, mora biti vodljiv. Vsak potencialni nesporazum z vodstvom stranke ga od njegovega cilja, priti na kandidatno listo, kandidirati, močno oddalji. Zato strankinemu vodstvu neprestano dokazuje svoje vnaprejšnje strinjanje in upa, da ga bo to pripeljalo na kandidatno listo.

6.

Volilni sistem, ki ga imamo, torej vnaprej opravlja temeljno negativno selekcijo potencialnih kandidatov za poslance, saj preferira v svojih poklicih manj uspešne, vodljive in (pre)ambiciozne kandidate. S tem se bistveno skrči »kandidacijska baza« za nove poslance: iz vseh potencialno oz. teoretično možnih kandidatov v Sloveniji se njihovo število dejansko skrči na kako desetino ali dvajsetino tistih, ki so zaradi delovanja teh negativnih kriterijev sploh pripravljeni kandidirati na naslednjih volitvah.

Drugi del negativne selekcije pa opravijo vodstva strank, ki so dobro proučila nagnjenost volivcev v posameznih okrajih in zato v zanesljive okraje postavljajo člane svojih vodstev in zanesljive aparatčike. Za naše razmere, ker ne obstoji omejitev domicila kandidatov, je torej normalno, da liderji posameznih strank, praviloma živeči v Ljubljani, kandidirajo povsod po Sloveniji.

Kako taki poslanci potem, če so izvoljeni, zastopajo svoj volilni okraj, ni potrebno posebej razpravljati.

(Opomba:

Katastrofalne posledice te dvojne negativne selekcije deloma omilijo kandidati, ki so jih stranke pridobile zadnji hip, ker jim je zmanjkalo kandidatov, z močnim pritiskom in vztrajnim prepričevanjem uglednih posameznikov, ki sicer sami ne želijo kandidirati. To so ljudje, ki povečini niti niso člani ali izraziti pripadniki določene politične stranke (kar je v sedanjih razmerah celo pozitivno dejstvo), so pa razmeroma ugledni in uspešni v svojem okolju in za katere so stranke prepričane, da bi močno izboljšali njihov rating, če jih pridobijo za kandidiranje na svojih kandidatnih listah.

Analize nam pokažejo, da so taki kandidati (v strankah jim včasih rečejo kar »majski kebri«) pogosto tudi izvoljeni in prav ti močno izboljšujejo slabo podobo strank ali celo novega DZ. Je pa dejstvo, da taki padalci pogosto povzročajo določene nemire in trenja v sicer discipliniranih (torej poslušnih) in lahko vodljivih poslanskih klubih večjih strank).

7.

Na osnovi teh dejstev lahko ugotovimo, da so volilni rezultati vsakih naših volitev v DZ do določene mere vnaprej, preko negativne selekcije kandidatov in manipulativnega obvladovanja kandidacijskih list in s tem volitev, prirejene; nekateri govorijo celo o nelegitimnosti teh rezultatov.

Toda bolj kot razprava o legitimnosti je potrebno opozoriti na nekaj drugega. Iz tako negativno selekcioniranih kandidatov seveda ne glede na volilne rezultate ne moremo dobiti drugega kot večinsko nekompetenten DZ. Zaradi negativne selekcije kandidatov je genotip slovenskega poslanca iz sklica v sklic slabši!

Stranke so želele in dobile lahko vodljive poslance. Zdaj jim ni treba drugega, kot da tem novim poslancem razložijo, da jim želijo opozicijski poslanci predvsem nagajati in v skrajni konsekvenci rušiti »njihovo« vlado (kar niti ni posebno težko, saj v glavnem to tudi delajo) in že dobimo potrebno »strankarsko glasovalno disciplino«.

In tu je resničen konec sleherne demokracije. Ko so poslanci pripravljene zavreči sleherni predlog opozicije in izglasovati sleherni predlog »svoje« vlade brez pomisleka in brez razmisleka, ne glede na to, kakšna neumnost je, ni samo konec demokracije, temveč tudi konec DZ kot (najvišjega) zakonodajnega telesa. DZ se neopazno spremeni v »disciplinirani potrjevalni organ vlade« ali strank vladne koalicije. Postane njen operativni izvršni organ, zakonodajno funkcijo pa prevzamejo kabineti strank in vlade.

8.

S tem so izpolnjeni vsi pogoji za nadaljevanje strankokracije, pa tudi priložnost za nemoralno in celo nezakonito delovanje politikov, saj nad njimi ni nobenega nadzora. Nič bolj ne spridi ljudi kot nenadzorovana oblast.

Pri tem pa je potrebno opozoriti še na znano dejstvo: slabi funkcionarji po pravilu za svoje pomočnike in sodelavce izberejo še slabše in tako se razkrije skrivnost uprav večine državnih podjetij, posebej Slabe banke in Holdinga. Komentar ni potreben!

Ta volilni sistem torej po svoji temeljni zasnovi vedno znova, z vsakimi volitvami, generira neustrezno strukturo DZ, njegovo nekompetentnost in podrejenost, dolgoročno in permanentno pa tudi politično nestabilnost oz. politične krize, saj število neustreznih odločitev ali slabo pripravljenih zakonov in drugih legislativnih aktov močno presega število dobrih. Država, ki bi jo morali politiki upravljati v dobro državljanov, postane dekla v rokah posameznih politikov in strank. V taki državi sodstvo, tožilstvo in drugi represivni organi države niso uporabljani v korist in varnost državljanov, temveč v pregon tistih, ki na to anomalijo opozarjajo.

In to se bo ponavljalo, vse dokler ne spremenimo sedanjega sistema volitev v DZ in ne omogočimo kandidiranja in izvolitev uglednih posameznikov mimo političnih strank. Brez (od političnih strank) neodvisnih poslancev ni demokracije.